

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2018. február hó 7. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különösen nagy értékű pénzre elkövetett pénzhamisítás büntette miatt a vádlottés társa ellen indított büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2017. évi szeptember hó 29. napján kihirdetett 6.B.22/2016/99. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy mindkét vádlottat nyomdaipari foglalkozástól eltiltásra is ítéli 5 (öt) - 5 (öt) évre.

I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházra enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 32 358 (Harminckettőezer-háromszázötvennyolc) Ft II. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I. r. vádlott személyi igazolványának száma: ...

I n d o k o l á s

Az első fokon eljáró bíróság I. r. és II. r. vádlottak bűnösségét társtettesként elkövetett pénzhamisítás büntetvényében (Btk. 389. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont) állapította meg. I. r. vádlottat 4 év 8 hónap szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra, míg II. r. vádlottat 4 év 2 hónapi szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Mindkét vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg és rögzítette, hogy a vádlottak feltételes szabadságra a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsáthatók legkorábban. Mindkét vádlott esetében rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelek sorsáról, illetőleg a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére súlyosításért fellebbezett. I. r. vádlott és védője a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül téves minősítés és enyhítés céljából jelentettek be jogorvoslatot. II. r. vádlott a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül jogorvoslattal nem élt, védője eltérő minősítés és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel fenntartotta, a vádlottak és védőik fellebbezését sem az eltérő minősítést célzóan, sem pedig az enyhítésért bejelentett jogorvoslatot nem találta alaposnak. A tényállást megalapozottnak, a jogi minősítést törvényesnek ítélte. Álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság a II. r. vádlott védőjének érvelésével szemben indokát adta annak is, hogy miért haladta meg a vádlottak cselekménye azt az elkövetési stádiumot, amely még előkészületként lenne értékelhető, továbbá arra is választ adott, hogy miért nem pénzhamisítás elősegítése vétsége róható a vádlottak terhére.

A vádhatóság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított mindkét vádlott esetében az enyhítő körülményeknek. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az elkövetési érték nem az értékhatár alsó mértékét közelíti, hanem inkább az értékhatár közepét. Azt is megfelelően indokolta az első fokon eljáró bíróság, hogy a vádlottak védekezésével szemben miért nem tekinthetők a lefoglalt hamisítványok pusztán nyomdai selejtnak. A fellebbviteli főügyészség úgy ítélte meg, hogy az elkövetési tárgy kiemelt védettsége, a bűncselekmény jellege, az elkövetési érték nagysága, a vádlottak konspiratív módon, kitartóan végzett tevékenysége a büntetés súlyosítását indokolja. Összességében a vádlottakkal szemben kiszabott büntetések mértékének a felemelését, továbbá mindkét vádlottnak a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján a nyomdaipari foglalkozástól történő eltiltását indítványozta határozott időtartamra.

Az ítélet tábla minden irányú fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül teljes terjedelemben a meghozatalát megelőző eljárással együtt.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

I. r. vádlott védőjének álláspontja szerint a törvényszék ítélete megalapozatlan, a tényállás nincs kellően felderítve és a megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, továbbá a törvényszék indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Aggályos az elsőfokú bíróságnak az a koncepciója, hogy a II. r. vádlottnál megtalált mennyiség mind forgalomba hozatal céljából készült egy olyan szakember által, aki profizmusra törekedett, de ez a feltalált mennyiségről nem állapítható meg. A másik lényeges dolog pedig az, hogy a kinyomtatáshoz szükséges programok kerültek volna átadásra a megrendelő részére. II. r. vádlott profi szakemberként azt vállalta, hogy programot próbál meg készíteni, amely alapján a megrendelők a pénzeket forgalomba tudják majd hozni. Ezt támasztja alá a védelem álláspontja szerint, hogy a szakértők megállapították, hogy pontosan nyomon követhetők a fejlesztési fázisok, de még a legjobb minőségű nyomatról is hiányoztak a szükséges elemek, így a sorozatszám, kincstári pecsét, felirat, szabadság szimbólum, sas motívum. Arra pedig I. r. vádlottnak semmilyen ráhatása nem volt, hogy milyen mennyiségben készültek a nyomatok, II. r. vádlott miket semmisített meg és miket nem. Téves felfogás az első fokon eljáró bíróság részéről, hogy a kb. 163 millió forintnak megfelelő próbálkozási, fejlesztési fázisoknak megfelelő nyomatokat II. r. vádlott ki akarta adni a kezéből. Ezek kifejezetten kísérleti, fejlesztési műveletek voltak, gyakorlatilag selejtek. A védő úgy ítélte meg, hogy a szakértői bizonyítást az elsőfokú eljárásban tovább kellett volna fejleszteni, amelyre vonatkozó indítványt is előterjesztett, azonban a törvényszék elutasította. Kiemelte, hogy I. r. vádlottnak ahhoz semmi köze nem volt, hogy II. r. vádlott mennyi selejtet, mennyi papírt használt fel a próbálkozáshoz. Azt sem erősítette meg senki, hogy I. r. vádlott vásárolta a nyomdaipari gépet a ... vállalkozásnak. Határozott álláspontja a védelemnek, hogy I. r. vádlott esetében csupán a pénzhamisítás elősegítése állapítható meg. Az nem volt cél, hogy azt az óriási mennyiségű pénzt, amit II. r. vádlott kinyomtatott, forgalomba hozzák és a megrendelőnek átadják. E körben bizonyíték nem áll rendelkezésre, a törvényszék ez irányú megállapítása téves.

Elsőként megalapozatlanság miatt az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta és a szakértők által is felajánlott további bizonyítás lefolytatását a selejt és a nyomatok készültségi fokát illetően. Másodsorban a másodfokú eljárásban bizonyítás továbbfejlesztését, végül az enyhébb minősítés megállapítását a büntetés enyhítésére tett indítványt.

II. r. vádlott védője teljes körűen csatlakozott I. r. vádlott védője által előadottakhoz. Álláspontja szerint is megalapozatlan a törvényszék által megállapított tényállás, a rendelkezésre álló

bizonyítékok értékelése során a törvényszék helytelen következtetésre jutott, a bizonyítékok értékelése nem a logika szabályainak megfelelően történt. Nem helytálló az a törvényszéki álláspont, amely a különböző fázisokban készült 2000 ív papírt egy tekintet alá veszi. A külső megbízó a kikísérletezett technológiát pendriveon kapta volna meg. Ez pedig II. r. vádlott részéről nem más tevékenység, mint a pénzhamisítás elősegítése, amely egészen más jogi megítélés alá esik. Szükségesnek ítélte a kiegészítő szakértői vélemények elkészítését utalva a selejt tetemes mennyiségére is.

Elsőként az ítélet hatályon kívül helyezését, másodsorban a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételét, végül pedig a büntetés enyhítését indítványozta.

I. r. vádlott az utolsó szó jogán hivatkozott arra, hogy megbánta cselekvőségét, de a nyomtatás során nem volt jelen, a nyomtatást sem ő végezte. A lakásban lefoglalt mennyiség teljes egészében selejt, amivel az első fokon eljáró bíróság nem foglalkozott. Hiányolta, hogy nyomdászt nem hallgatott meg a bíróság, akinek rálátása van a dolgokra. Logikátlan magyarázat, hogy Magyarországon akarták volna forgalomba hozni ezt a mennyiséget. A nyomatokon egy pénzváltó azonnal felfedezte volna, hogy azok nem eredetiek.

II. r. vádlott kiemelte, hogy neki ukrán kapcsolata soha nem volt, kizárólag I. r. vádlottal állt kapcsolatban. Sérelmezte, hogy a kettőjük tevékenységét a vádhatóság összemosta. A nyomatok a bankjegy szakértő szerint is hitvány, közepes minőségű, félkész termékek voltak, illetőleg 42 db volt, ami esélyes lett volna a forgalomba hozatalra, a többi nem volt forgalomképes. Olyan hiányok voltak a nyomatokon, amelyekkel senkit nem lehetett volna megtéveszteni. Forgalomba hozatal soha nem állt szándékában, a cél az volt, hogy I. r. vádlott kezébe ad egy pendriveot, „mondjuk úgy, használati utasítást”. Végül utalt arra is, hogy egyetlen esetben sem változtatta meg a vallomását.

Az ítélet tábla a felülbírálat során megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával rendkívül széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. Az általa megállapított tényállás mindenben megalapozott, kiegészítést nem igényel, az ítélet tábla a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (1) bekezdése alapján irányadónak tekintette.

A törvényszék igen körültekintően elemezte a vádlotti védekezéseket, amelyek fő iránya az I. r. vádlott részéről az volt, hogy csak a technológiát tartalmazó pendrive átadására irányult a szándék, de II. r. vádlottal hamis pénzt nyomtatni, forgalomba hozni nem szándékoztak. A kapcsolatot a megrendelővel ő tartotta, illetve II. r. vádlottal állt kapcsolatban, aki magas szintű szakmai tudással és gyakorlattal rendelkezett. A szükséges eszközöket II. r. vádlottal megosztva szerezték be.

II. r. vádlott a bíróság előtt arról nyilatkozott, hogy az ő tevékenysége grafikai nyomdai előkészítés, számítógépes háttéranyag előkészítését jelentette. A megrendelővel ő sohasem találkozott. Mindkét vádlott kiemelte, hogy a nyomatok részben mintául szolgáltak, nagyjából azonban selejtnek minősültek, javarészt kezdetlegesek, több biztonsági elem hiányzott róluk, forgalomba hozatalra teljességgel alkalmatlanok voltak és senki megtévesztésére nem szolgálhattak.

Az ügy jellegéből következően a törvényszék rendkívül széles körű szakértői bizonyítást folytatott, de gondot fordított a vádlottak életkorára tekintettel egészségi állapotuk feltárására is.

A bizonyítékok körültekintő értékelésével törvényesen vont következtetést a vádlottak büntetőjogi felelősségére. A Btk. 389. § (1) bekezdésének a) pontja a pénz utánozását, illetve hamisítását bünteti. Az utánozás a forgalomban lévő pénzről másolat készítése, melynek eredménye a hamis pénz, amely a forgalomban lévő valódi pénz látszatát kelti. A pénz utánozása során az eredeti

pénzhez hasonló új példány jön létre, módszere vagy az eredményének minősége pedig közömbös. Forgalomba hozatal céljából történő utánzás más anyagok, tárgyak olyan átalakítása, megváltoztatása, melynek során az elkövető arra törekszik, hogy az átalakított, megváltoztatott tárgy valamely forgalomban lévő pénzegység megjelenési formáját vegye fel abból a célból, hogy azt valódi pénzként használhassa, tehát mindenki más előtt pénzként tüntethesse fel. A bűncselekmény megítélése szempontjából nem az a lényeges, hogy az utánzás hogyan sikerült, a létrehozott termék mennyire tökéletes, hanem az, hogy az elkövető valóban arra törekedett-e, hogy más tárgyból pénzt állítson elő, mégpedig abból a célból, hogy azt pénzként felhasználják. A pénzhamisítás bűncselekménye megállapításának nem feltétele, hogy az utánzás tökéletes legyen, a hamisítványnak csupán annyira kell hasonlítania a forgalomban lévő pénzhez, hogy a megtevesztés lehetősége valószínűnek mutatkozzék.

A törvényszék a vádlottak cselekményét törvényesen minősítette pénzhamisítás büntettének, amely kísérleti szakban maradt. E körben az elsőfokú bíróság utalt az állandó bírói gyakorlatra is és a jogi minősítés megállapításának is kifogástalan indokát adta. Helytállóan állapította meg azt is, hogy a vádlottak cselekménye kísérleti szakban maradt, továbbá aggálytalan a társtettesi elkövetési forma megállapítása is, melyet a törvényszék ugyancsak kifogástalanul indokolt.

Számot adott arról is, hogy miért nem foghatott helyt a védők eltérő, enyhébb minősítést célzó érvelése, I. r. vádlott esetében a pénzhamisítás elősegítésének vétsége, II. r. vádlott esetében a pénzhamisítás előkészületének megállapítása.

A másodfokú eljárásban mindkét védő a pénzhamisítás elősegítésének vétsége bűncselekményének megállapíthatósága mellett érvelt, melyet a másodfokú bíróság nem talált megalapozottnak. Részben osztotta az elsőfokú bíróságnak e körben kifejtett álláspontját, másrészt utal még az alábbiakra:

A Btk. 390. § (1) bekezdése szerint a pénzhamisítás elősegítésének vétségét az követi el, aki pénzhamisításhoz szükséges anyagot, eszközt, berendezést, gyártási tervet, műszaki leírást, számítógépes programot készít, átad, elfogad, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít vagy forgalomba hoz.

Ezt a cselekményt a Btk. 389. § (3) bekezdése szerinti pénzhamisításra irányuló előkészület vétségétől az elkövető célzata határolja el. Ez utóbbi esetben az előkészületi cselekmény elkövetőjének célja a pénzhamisítás, a külön tényállásban szabályozott pénzhamisítás elősegítése cselekmény elkövetője azonban a cselekményt nem ezzel a célzattal követi el. Amennyiben megállapítható, hogy szándéka a pénzhamisítás elkövetésére is kiterjed, cselekménye már a Btk. 390. § szerinti bűncselekmény (3) bekezdése szerint büntetendő előkészületét valósítja meg.

Azonban, ha a pénzhamisítás akár csak kísérleti szakba került, nem csupán a pénzhamisítás elősegítésének vétsége bűncselekmény megállapításának nincs helye, hanem a 389. § (3) bekezdés szerinti előkészület sem kerülhet szóba.

A vádlottak tudták, hogy a beszerzett papír milyen célt szolgált és tisztában voltak azzal is, hogy az alkalmas a bűncselekmény elkövetésére. II. r. vádlottnak az a védekezése, hogy a megrendelőt ismerte-e vagy sem, nem bír jelentőséggel, hiszen a cselekmény elkövetéséhez elegendő volt az, hogy tudta, mihez nyújt akár általa nem is ismert személynek segítséget, ezért cselekménye pénzhamisítás büntette kísérletének minősül. (EBH.2012.B.II.)

Az első fokon eljáró bíróság a büntetés kiszabása körében a vádlottak javára és terhére szóló enyhítő és súlyosító körülményeket teljes körűen feltárta és helyesen értékelte. Az ítéletábla az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezését annyiban találta alaposnak hogy indokolt a vádlottakat a Btk. 52. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a nyomdaipari foglalkozástól eltiltani, a rendelkező rész szerinti tartamban, tekintettel cselekményük társadalomra való veszélyességének kiemelt voltára, mivel a bűncselekmény jogi tárgya a pénz és az értékpapír forgalomba, valamint a kibocsátott

pénzbe vetett bizalom és a pénzgazdálkodás törvényes rendjéhez fűződő érdek. A vádlottaknak ezen a cselekménye a pénzforgalom biztonságát sértette, megrendíthette volna az állampolgárok bizalmát a bankjegyekben. Mindkét vádlott szakirányú végzettséggel és képzettséggel rendelkezett, amelynek felhasználásával követték el cselekményüket, ezért e büntetés alkalmazása is indokolt. Az ítéletábra a vádlottak javára enyhítésre nem látott lehetőséget, azonban nem hagyható figyelmen kívül, a szakértői vélemények által igazoltan mindkét vádlott egészségi állapota megrendült, ezért az ítéletábra a szakértői véleményekkel is igazolt betegségeikre tekintettel a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján lehetőséget látott a büntetés végrehajtásának eggyel enyhébb, fogház fokozatban történő meghatározására.

Fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábra a jelzett körben a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

II. r. vádlott esetében a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. §-a alapján történt rendelkezés, végül az ítéletábra rögzítette az I. r. vádlott megváltozott személyi igazolványának a számát.

Debrecen, 2018. február 7.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. előadó bíró,
Dr. Nagy Éva sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 6.B.22/2016/99. számú ítélete az ítéletábra jelen határozatával jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2018. február 7.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke